

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/113/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321203032
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1321203032.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v spore žalobkyne: P. P., nar. XX.XX.XXXX, s pobytom W. XXXX/XX, B. G., proti žalovaným : 1./ Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 31 351 026, so sídlom Grösslingova 77, Bratislava, 2./ DRAŽOBNÍK, s.r.o., IČO: 36 764 281, so sídlom Hviezdoslavova 6, Košice, 3./ H. Č., nar. XX.XX.XXXX, s pobytom J. XXXX/XX, B. G. 4./ J.I. Č., nar. XX.XX.XXXX, s pobytom J. XXXX/XX, B. G., žalovaní 3./,4./ zastúpení Advokátska kancelária Marko, s. r. o., IČO: 36 860 646, so sídlom Gróbska 19, Bernolákovo, o určenie neplatnosti dražby a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaných 3./ a 4./ proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10. septembra 2021 č.k. 15C/49/2021-111 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaných 3./ a 4./ na nariadenie neodkladného opatrenia; žalobkyni nárok na náhradu trov konania o návrhu žalovaných 3./ a 4./ na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 17.08.2021 nepriznal.

1.1. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti verejnej dražby nehnuteľnosti z dôvodu neadekvátneho ohodnotenia nehnuteľnosti. Žalovaní 3./ a 4./ si vzájomnou žalobou uplatnili voči žalobkyni povinnosť zaplatiť za každý mesiac od marca 2021 do právoplatnosti rozsudku sumu 900,- € a zároveň žiadali, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uloží žalobkyni povinnosť (1) zložiť do úschovy súdu sumu 2 700,- € za mesiace marce až august 2021; (2) vždy k 5. dňu nasledujúceho kalendárneho mesiaca zložiť do úschovy súdu sumu 450,- € za daný kalendárny mesiac do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bude súdne konanie skončené; (3) zabezpečiť, aby žiadna tretia strana neužívala predmetné nehnuteľnosti. Neodkladné opatrenia odôvodnili tým, že žalobkyňa užíva predmetné nehnuteľnosti bezodplatne napriek strate vlastníckeho a užívacieho práva, nemá príjem, ktorým by bola schopná financovať svoje náklady na bývanie, nemá ani žiadnu ďalšiu nehnuteľnosť a ani iné majetky, pri ktorých by vedeli realizovať zabezpečovacie opatrenia. Zdôraznili, že v prípade, ak žalobkyňa nebude v konaní úspešná, došlo užívaním predmetných nehnuteľností zo strany žalobkyne k bezdôvodnému obohateniu, ktorým sa zmenšil majetok žalovaných 3/ a 4/ o hodnotu nájomného predmetných nehnuteľností. Žalovaní mali teda za to, že výkon rozhodnutia o vydanie bezdôvodného obohatenia bude ohrozený, pričom žalobkyňa za užívanie nehnuteľností nič neplatí, a preto je daná potreba dočasne upraviť pomery medzi nimi. Žalovaní si uplatnili bezdôvodné obohatenie len vo výške 50 % z ceny prenájmu obdobných nehnuteľností. Zároveň majú dôvodnú obavu, že umožní akejkolvek tretej osobe vytvoriť si v týchto nehnuteľnostiach svoje obydlie.

1.2. Na základe takto osvedčeného skutkového stavu po aplikácii príslušných ustanovení C.s.p. súd prvej inštancie skonštatoval, že za predpokladu zamietnutia žaloby žalobkyne o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby možno považovať právo žalovaných 3./ a 4./ (na vydanie bezdôvodného

obohatenia) za osvedčené, hoci doposiaľ nebolo súdom právoplatne priznané, avšak vzhľadom na uvedené možno hovoriť aspoň o jeho pravdepodobnosti. Na druhej strane sa však súd nemohol stotožniť s tvrdením žalovaných 3./ a 4./, že existuje obava z ohrozenia exekúcie (v prípade právoplatného priznania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia), a to aj napriek tomu, že súčasné pomery žalobkyne zjavne nepostačujú na úhradu novej pohľadávky žalovaných 3./ a 4./ . Samotné majetkové pomery žalobkyne však nemožno považovať za obavu z ohrozenia exekúcie, keďže tie sa môžu kedykoľvek zmeniť/zlepšiť. Navyše zo strany žalovaných 3./ a 4./ nebolo tvrdené a ani osvedčené také správanie/konanie žalobkyne, ktorého následkom by boli uvedené majetkové pomery žalobkyne. Navyše nariadením požadovaného neodkladného opatrenia by žalobkyňou ako matke troch maloletých detí mohla vzniknúť neprimeraná ujma, prípadne by mohlo dôjsť k ohrozeniu jej základných rodičovských povinností k maloletým deťom, pričom vo vzťahu k uvedenému nemal súd za to, že by ochrana doposiaľ nepriznaného práva žalovaných 3./ a 4./ na vydanie bezdôvodného obohatenia mala ustúpiť pred možným ohrozením výkonu rodičovských práva a povinnosti žalobkyňou vo vzťahu k jej maloletým deťom. Iná situácia by bola vtedy, ak by žalobkyňa disponovala určitým majetkom, ktorý by bolo možné v budúcnosti postihnúť exekúciou za účelom uspokojenia novej pohľadávky žalovaných 3./ a 4./, avšak svojím konaním by sa tento jej majetok zmenšoval, prípadne by existovala obava, že by k takémuto zmenšeniu majetku mohlo konaním žalobkyne dôjsť. Na základe uvedeného dospel k záveru, že len samotné nepriaznivé majetkové pomery žalobkyne nepostačujú na to, aby bola daná obava z ohrozenia exekúcie.

1.3. Žalovaní 3./ a 4./ sa tiež domáhali, aby žalobkyňi bola uložená povinnosť zabezpečiť, aby nehnuteľnosti neužívala iná osoba. V tejto súvislosti však žalovaní neosvedčili bezodkladnú potrebu úpravy pomerov, keďže netvrdili také skutočnosti, ktoré by takúto potrebu odôvodňovali, teda netvrdili, že žalobkyňa sa dopúšťa takého konania, z ktorého možno mať dôvodný predpoklad, že by umožnila tretím osobám užívať predmetné nehnuteľnosti (napr. že by existovali realitné inzeráty s ponukou prenájmu týchto nehnuteľností žalobkyňou, prípadne len niektorých izieb), pričom za takéto správanie nemožno považovať to, že žalobkyňa ešte pred zmenou vlastníckeho práva predmetné nehnuteľnosti užívala spolu so svojou matkou a maloletými deťmi.

1.4. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol, pretože vo vzťahu k povinnosti žalobkyne zložiť peňažnú sumu do úschovy súdu žalovaní 3./ a 4./ neosvedčili obavu z ohrozenia exekúcie (keďže za tú nemožno považovať samotné nepriaznivé majetkové pomery žalobkyne) a vo vzťahu k tomu, aby žalobkyňa neprenehala nehnuteľnosti na užívanie tretím osobám neosvedčili potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, teda také správanie žalobkyne, ktoré by obavu z prenechanie nehnuteľností tretej osobe žalobkyňou osvedčovalo.

1.5. O nároku na náhradu trov konania o návrhu žalovaných 3./ a 4./ rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p..

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní 3/ a 4/ , ktorí žiadali aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil, ich návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v plnom rozsahu vyhovel pretože rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.). Vytkli súdu prvej inštancie, že na osvedčenie obavy z ohrozenia exekúcie v rámci daného skutkového stavu nie je potrebná „iná situácia“ citovaná v predposlednej vete bodu 17 napadnutého uznesenia. Vychádzajúc z nesporného skutkového stavu je jednoznačne vyvrátený právny názor prvoinštančného súdu, podľa ktorého: „Samotné majetkové pomery žalobkyne však nemožno považovať za obavu z ohrozenia exekúcie, keďže tie sa môžu kedykoľvek zmeniť/zlepšiť. Je pravdou, že majetkové pomery kohokoľvek sa môžu kedykoľvek zlepšiť.“ Je to tvrdenie síce pravdivé ale aj univerzálne aplikovateľné na akéhokoľvek človeka kedykoľvek a taktiež úplne pravdivé je aj tvrdenie o pravom opaku - komukoľvek kedykoľvek sa môžu majetkové pomery výrazne zhoršiť.

2.1. Ak je toto ultima ratio tvrdenie dôvodom nenariadenia neodkladného opatrenia, potom je ustanovenie § 325 ods. 2 písm. b) C.s.p. absolútne bezpredmetné a dokonca zavádzajúce, pretože vždy sa môžu veci na dobré obrátiť a napokon aj súdom zaviazaná strana sporu môže predsa plniť svoj záväzok dobrovoľne a aj keď už predsa len bude prebiehať jej exekúcia, tiež môže plniť dobrovoľne; kedykoľvek sa môžu majetkové pomery kohokoľvek zlepšiť a teda dôvod aplikovať § 325 ods. 2 písm. b) C.s.p. nebude nikdy daný. Podľa názoru odvolateľov zostáva zhodnotiť vzťah ochrany vlastníckeho práva žalovaných 3./ a 4./ a ochrany rodičovských povinností žalobkyne. Za nesprávne považujú posudzovanie ochrany nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a výkon rodičovských povinností.

2.2. Dali do pozornosti Uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co/79/2021 v zmysle ktorého uložená povinnosť strpieť nerušené užívanie nehnuteľnosti súčasne nezaložilo ich právnu povinnosť hradiť náklady, ktoré užívaním nehnuteľnosti navrhovateľkou a osobami na ňu vyživou odkázaných vzniknú, inak povedané navrhovateľka nie je oprávnená predmetnú nehnuteľnosť užívať na ťarchu aktuálnych vlastníkov nehnuteľnosti. Pre žalovaných napadnuté uznesenie v spojení s vyššie citovaným uznesením Krajského súdu v Bratislave predstavuje súdom určenú povinnosť strpieť užívanie svojich nehnuteľností žalobkyňou de facto bezodplatne (dobrovoľne nemá žalobkyňa záujem žalovaným nič uhradiť, argumentuje tým, že „sa cíti“ byť vlastníčkou, „pokiaľ súd právoplatne nerozhodne o jej žalobe“), a s takmer žiadnou pravdepodobnosťou voči žalobkyňi niekedy tieto nároky vymôcť. Na druhej strane, pokiaľ sa potvrdia dôvodné predpoklady žalovaných 3./ a 4./ a žalobkyňou nebudú uspokojení ani pri následnej exekúcii (k zlepšeniu jej majetkových pomerov napriek viere súdu prvej inštancie nedôjde), môže byť nenariadenie neodkladného opatrenia pri vyčerpaní riadneho opravného prostriedku dôvodom na náhradu škody voči subjektu, ktorý plniť bude.

3. Žalobkyňa sa s poukazom na ustanovenie § 331 ods. 1 C.s.p. k odvolaniu nevyjadřila.

4. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379 a 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 3./ a 4./ nie je dôvodné.

5. Nariadiť neodkladné opatrenie pre obavu, že by výkon rozhodnutia bol ohrozený možno aj za stavu, keď rozhodnutie síce nebolo doposiaľ vydané, ale aspoň prebieha konanie, čím je osvedčená existencia práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana v podobe tohto výnimočného postupu. Okrem existencie pravdepodobnosti vydania kladného rozhodnutia musia byť preukázané skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Obava z ohrozenia exekúcie je odôvodnená v prípade, ak nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje faktické, alebo právne úkony smerujúce k sťaženiu, alebo úplnému zmareniu budúcej existencie. Rovnako postačuje dôvodná obava, resp. reálna hrozba takýchto úkonov. Súdna prax a ustálená judikatúra za takéto okolnosti považuje správanie dlžníka počas súdneho konania, ktorý znižuje hodnotu svojho majetku, hoci takého správanie nie je ekonomicky zdôvodniteľné, pričom samotný dlh nemôže bez ďalšieho byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia (R 20/1998); „...medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia by bol ohrozený je predovšetkým také konanie odporcu, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty jeho majetku, ktorý možno výkonom rozhodnutia postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery.“

6. Vychádzajúc z uvedených téz podporených ustálenou judikatúrou nemožno prijať obranu žalovaných 3./ a 4./ uvedenú v odvolaní o nesprávnom právnom posúdení za opodstatnenú. Práve naopak. Súd prvej inštancie v bode 17. napadnutého uznesenia správne zhodnotil, že právo žalovaných 3./ a 4./ na vydanie bezdôvodného obohatenia možno považovať pre účely nariadenia neodkladného opatrenia za osvedčené. Rovnako správne posúdil aj absenciu ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia, ako kumulatívnu podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalovaní 3./ a 4./ hodnoverným spôsobom neosvedčili, že by žalobkyňa vykonávala úkony smerujúce k zmenšovaniu jej majetku ktorý možno výkonom rozhodnutia postihnúť, alebo neosvedčili iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jej majetkové pomery. Majetkové pomery žalobkyne (akékoľvek) nezakladajú opodstatnenosť ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia.

7. Z hľadiska právneho posúdenia uplatneného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nad rámec úvah súdu prvej inštancie odvolaciemu súdu javí ako potrebné upriamiť pozornosť na zmysel a účel neodkladného opatrenia, ktorým je poskytnutie predbežnej ochrany práva, a nie ju aj fakticky vykonať. Neodkladným opatrením nemožno žalobkyňi nariadiť povinnosť zložiť do úschovy súdu sumu 2.700,- € za mesiace marec až august 2021 z titulu bezdôvodného obohatenia, pretože neodkladným opatrením by došlo k faktickému splneniu povinnosti, ktorá nebola priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené musia mať vždy povahu právnych vzťahov, keď regulácia faktických pomerov je z povahy neodkladného opatrenia vylúčená. Naviac neodkladným opatrením nemožno upraviť pomery späť. Právne účinky uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia smerujú vždy do budúcnosti. To platí aj v prípade, ak z hmotného práva vyplýva možnosť priznania či už určitého nároku, alebo uloženia povinnosti za predchádzajúce obdobie.

8. Žalovaní 3./ a 4./ tiež návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadali, aby žalobkyňa vždy k 5. dňu nasledujúceho kalendárneho mesiaca zložila do úschovy súdu sumu 450,- € za daný kalendárny mesiac do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a to titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré vznikne v budúcnosti. Už zo samotnej povahy inštitútu bezdôvodného obohatenia je zjavné, že

predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol (pozri nálezy Ústavného súdu SR z 26. apríla 2013, č. k. IV. ÚS 554/2012-35). Ak žalovaní 3./ a 4./ požadujú zloženie finančných prostriedkov titulom bezdôvodného obohatenia do budúcnosti, hoci stav obohatenia ešte nevznikol, t.j. žalobkyni nevznikol majetkový prospech na úkor žalovaných 3./ a 4./, chýba právny nárok, ktorému sa má poskytnúť ochrana, v dôsledku čoho požadované neodkladné opatrenie nie je dôvodné .

9. Žalovaní 3./ a 4./ sa neodkladným opatrením tiež domáhali, aby žalobkyni bola uložená povinnosť zabezpečiť, aby nehnuteľnosti neužívala iná osoba; zamietajúci výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie však nebol v odvolaní zo strany žalovaných 3./ a 4./ argumentačne žiadnym spôsobom podložený. V dôsledku absencie odvolacích dôvodov teda nemohol odvolací súd tento výrok podrobiť prieskumu správnosti rozhodnutia.

10. Argumentáciu žalovaného 3./ a 4./ o zhodnotení vzťahu ochrany vlastníckeho práva a ochrany rodičovských práv je pre účely neodkladného opatrenia v danom spore nepodstatná.

11. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods.1 a 2 C.s.p..

12. O náhrade trov odvolacieho konania v súvislosti s neodkladným opatrením odvolací súd nerozhodoval, keď i o týchto trovách rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 396 ods.1, § 262 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).